

ПІДГОТОВКА ДО ПОКАЯННЯ

Ми прийшли сповідатися у гріхах. А що таке гріх? Гріх - це порушення волі Божої, яка відкрита нам в Законі Божому. В гріхах людина втрачає благодать Святого Духа. Людина втрачає бажання і можливість спілкування з Богом і служити Йому. При хрещенні ми давали обітниці: відректися від сатани і всіх діл його, жити за Заповідями Божими і віддаляти від себе винуватця зла та порушника Божественної волі.

Коли ми грішимо, то стаємо на бік ворога роду людського і мимоволі стаємо разом з ним ворогами Божими. Гріх призводить нас до:

- засліплення розуму;
- розбещення волі;
- спотворення совісті;
- розтління тіла.

Такий стан може привести нас до вічних мук разом з дияволом.

Єдиним засобом примирення з Богом (щоб знову стати дітьми Божими і наслідниками вічного блаженства) є покаяння.

Покаяння складається з:

- 1) пізнання своїх гріхів і чистосердечного каяття в них;
- 2) оплакування гріхів і бажання більше не грішити;
- 3) сповіді гріхів перед духівником (священиком).

Для того, щоб отримати прощення гріхів від Бога, необхідно:

- а) простити від усього серця образи ближнім і примиритися з ними;
- б) вірити, що будь-який гріх, висповіданий з сокрушенням, прощається, а притаєний не лише не прощається, а збільшується вдвоє.

Якщо ми хочемо отримати від Бога не тільки прощення вини за злі вчинки, а й очищення серця і оновлення душі, то повинні звернути увагу на свої помисли та сердечні настрої. Страшним є коли людина не може на сповіді визнати жодного гріха, а на запитання духівника не дає відповіді, а механічно говорить: грішний (грішна). Покаяння потребує підготовки, щоб людина змогла розібратися, що саме в ній нечисте і грішне. Для цього треба співставити життя своє із Законом Божим і розглянути в чому воно сходиться з ним, а в чому розходиться.

Церковна практика пропонує ряд допоміжних заходів по формуванню сповіді. Сюди належить письмовий перелік вчинених гріхів. Папір з цим переліком потрібно відразу після сповіді знищити (спалити). Сповідатися треба якомога частіше - бажано один раз в місяць, в іншому випадку - кожного посту: у Великий, Різдвяний, Петрів і Успенський пости. Необхідно між сповідями проводити духовну боротьбу, прагнути духовного вдосконалення, читати Святе Письмо та іншу духовну літературу.

СПОВІДЬ ПО ДЕСЯТИ ЗАПОВІДЯХ БОЖИХ

ПЕРША ЗАПОВІТ:

<Я є Господь Бог твій: хай не буде в тебе інших богів, крім Мене...>>

Чи не любиш ти нікого і нічого так як Бога, чи не вшановуєш когось більше за Бога?

Чи відносишся до Бога з повною довірою, чи не нарікав на Бога, чи не сумнівався у Бозі, ідчаю щодо свого спасіння?

Чи не відступав від Бога?

ДРУГА ЗАПОВІТЬ:

«Не роби собі ідола...»>

Чи не служиш ти більше мамоні, ніж Богові? Своєму чреву, своєму самолюбству, своїй гордості, об'їданню, пияцтву?

Чи не робив будь-кого з людей своїм ідолом, кумиром?

ТРЕТЯ ЗАПОВІТЬ:

«Не призывай імені Господа Бога твого надармо»

. А ти не призиваєш ім'я Боже часто в жартах і взагалі без благоговіння.

Чи не осіняєш себе знаком хреста без усякої думки про розіп'ятого за нас Господа?

Чи не молишся Богу лише одними устами розсіяно, замість того, щоб молитися всім серцем і душею?

Чи не займався богохульством, кощунством, божбою, холодно, порушенням присяги, чи не проклинав себе та інших?

Чи не порушував обітниці, дані перед Богом?

Чи не згрішив неповагою до благочестивих людей, чи не насміхався над ними?

Чи не соромився бути набожним християнином?

Чи не згадував у непотрібних бесідах ім'я Боже, забуваючи про те, що «Господь не помилує того, хто призиватиме його ймення надаремно» (Вих. 20:7).

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІТЬ:

«Пам'ятай день святий святкувати».

Чи вшановуєш святкові дні, чи не зневажаєш їх лінивством відвідати храм Божий?

Лінивством до молитви і читання Слова Божого.

Чи не згрішив неповагою до святих місць, зневагою до приготування себе до причастя Св.

Таїн, неуважним зображенням на собі Хресного знамення, втратою часу на забави і бенкети, відвідування театрів, кіно в дні великих свят під час богослужіння?

Чи відвідуєш хворих у свята?

Чи не порушив постів?

Чи не впивався спиртними напоями?

Чи стараєшся кожну хвилину використати для користі своєї душі?

Чи не маєш пристрасті до телевізора і чи не сидиш біля нього в той час, коли у Церкві відправляється богослужіння?

Чи маєш прагнення до пізнання Божого вчення?

Чи молишся за те, щоб Господь допоміг тобі у навчанні?

П'ЯТА ЗАПОВІДЬ:

«Шануй батька свого і матір свою, - аби було тобі добре і аби ти жив довго на землі».

Чи шанував батька і матір та всіх родичів, чи піклувався про батьків в часі їхньої хвороби, а особливо в старості?

Чи не було випадків неповаги у ставленні до пастирів Церкви?

Чи не осуджував їх?

Чи не озлобився на них, коли вони згадували про твої гріхи, нагадували про вічність, про підготовку до вічності, про спасіння душі?

Чи не скривдив своїх батьків, чи не піднімав руку на них? Адже у Законі Мойсеєвому Господь говорить: «Проклятий, хто зневажає свого батька й свою матір» (Повт. Зак. 27:16). А потім ми дивуємося чому немає щастя у житті нашому. Ось приклад, що трапився у дні прп. Олександра Свірського: «На освячення одного храму в ім'я Святої Трійці преподобний після молебня збирав від богомольців жертви на храм. Один селянин на ім'я Григорій також хотів подати від себе, проте преподобний не прийняв жертви. Два чи три рази намагався Григорій покласти свій дар в спітрахіль преподобного, та прозорливий старець спочатку мовчки відводив руку, а потім сказав: - Рука твоя смердить, ти бив нею свою матір і тим навів на себе гнів Божий.

Що ж мені робити? - запитав Григорій.

- Йди, проси пробачення у матері і надалі не смій ображати її! Ця порада стосується всіх дітей, які грубим, нешанобливим ставленням мали нещастя образити своїх батьків! Чуєте? Ображати батьків - це велике нещастя для нас!

Якщо ваші батьки померли, то чи молитесь за них щиро? Чи чините милостиню за них? Чи подаєте на поминальну молитву в Церкву, відвідуєте могили, підтримуєте порядок на них?

Покайтеся, хто забуває це робити.

ШОСТА ЗАПОВІДЬ:

«Не вбивай».

Ти нікого не вбив фізично у прямому розумінні цього слова, але може ти став причиною смерті кого-небудь таким чином:

Міг допомогти бідному чи хворому, але не зробив цього, голодного не нагодував; спраглого не напоїв; подорожнього не прийняв; нагого неодягнув; хворого і того, що знаходиться у в'язниці, не відвідав (Мф. 25:34-46).

Чи не звершив ти духовного вбивства, чи не звів когось із доброї дороги?

Чи не спокусив до гріха?

Чи не вбив ти когось проявом злоби і ненависті до нього? Чи прощаєш тих, що образили тебе?

Чи не приховуєш злобу у серці своєму?

Чи звинувачуєш у гріхах себе чи тільки інших?

Чи не поведився жорстоко з тваринами?

Чи не сварився не бився з ближніми?

Чи стараєшся потішити сумного товариша свого?

Чи не вчинили вбивства дитини в утробі своїй? (Не менш винні у цьому гріху і чоловіки, які штовхають на нього жінку!). Це вбивство дуже страшне, бо батьки-вбивці вбивають не лише тіло, а й гублять душу своєї дитини. Кайтеся впродовж цілого життя, хто вчинив цей гріх! Хто дав вам право розпоряджатися життям? Цей буде жити, а ці не будуть! А може ви

умертвили майбутнього генія науки, може ви умертвили великого духовного старця, людину, навколо котрої спасалися б тисячі людей, умертвили майбутнього громадського діяча, життя котрого принесло б великі блага суспільству. Це надто страшний гріх. Кайтеся, у кого совість заплямована кров'ю вбитих своїх дітей!

СЬОМА ЗАПОВІТЬ:

«Не чини перелюбу».

Цією заповіддю Господь забороняє порушення подружньої вірності, а неодруженим велить зберігати чистоту думок і бажань.

Чи не допускаєш ти у своє серце нечистих тілесних пожадань?

Чи не допускаєшся таких вчиків, про які соромно розповідати кому-небудь?

Чи не маєш зацікавлення до порнографічних фільмів, чи не роздивляєшся газети і журнали з фотографіями оголеного тіла протилежної статі?

Чи не ходиш гуляти у незнайомі місця без дозволу батьків? (Запитання для підлітків).

Чи не розказував анекдоти, непристойні історії?

Чи не живеш з жінкою (чоловіком) без церковного Таїнства шлюбу?

Чи не перебував у блуді (близьких статевих стосунках до вступу в Т. шлюбу)? Ті, хто перебуває у шлюбі, освяченому Церквою, перевірте свою совість, чи не зраджували ви, навіть у серці своєму, нескромним поглядом, не кажучи про явний гріх перелюбу. Чи не згрішили непоміркованістю у плотських задоволеннях, бо в шлюбі християнин також зобов'язаний зберігати цноту.

Чи утримувались ви від подружнього зв'язку в пости, неділю і святкові дні?

Чи не доводили ви, жінки і чоловіки, своєю поведінкою когось до розпусти?

Чи не зруйнували чужу ім'ю?

ВОСЬМА ЗАПОВІТЬ:

«Не кради».

Чи не присвоював собі чужу річ? Чи не прив'язувався надміру до речей?

Чи не заволоділа тобою скупість?

Чи не брав без дозволу чужих речей?

Чи не присвоював знайдені гроші?

Чи не брав грошей у батьків без їхнього дозволу?

Працівники торгівлі та громадського харчування чи ті, хто продає лишки своїх плодів земних на базарах: чи не обважували, обмірювали, обраховували; чи не продавали поганого товару, запевняючи в тому, що він якісний?

- До гріхів проти восьмої Заповіді Божої належать також святотатства, тобто викрадення чи присвоєння собі церковної чи монастирської власності. Найдрібнішої речі не можна привласнювати собі, навіть свічного огарка.

Є ще один вид гріха проти цієї заповіді це гріх лихварства, тобто позичання грошей під процент з метою наживи.

Чи не грав у азартні ігри?

Чи не брав хабарів?

ДЕВ'ЯТА ЗАПОВІТЬ:

« Не свідчи неправдиво проти ближнього твого».

Дев'ятою заповіддю Господь Бог забороняє говорити неправду на будь-яку людину і забороняє взагалі будь-яку неправду.

Чи не маєш звички говорити неправду?

Чи не обманював родичів, братів, сестер, друзів? Чи не порушував обіцянки? чиби що

Чи не розголошував недосконалостей інших людей? Чи не висміював гріхів інших?

Чи не наговорював на ближнього?

Чи не осуджував?

Чи не розносив погані чутки про свого ближнього? Чи не свідчив неправдиво на суді?

Чи не підозрював когось у тих чи інших гріхах?

Чи не зневажав чийсь честь?

Може хтось любить підслуховувати, підглядати, читати чужі листи, чи, може, хтось розголошував чужі слабості, гріхи, паплюжив добре ім'я ближнього - це гріх Хама, що не прикрив свого батька Ноя. Брехня подібна до вбивства! Авжеж, навіть Давид молився: «Ізбави мене, Господи, від наклепу людського, нехай збережу заповіді Твої».

ДЕСЯТА ЗАПОВІТЬ:

«Не пожадай нічого того, що є ближнього твого».

Чи не заздрив іншим? Якщо ти заздриш тому, хто має щось добре чи цінне, знай це почуття може довести тебе до ненависті та злоби і, навіть, до найбезумніших вчинків.

А над всіма тими гріхами стоїть гордість, що є початком усіх гріховних пристрастей.

Гордість і марнослав'я більше за все заважають нам бачити свої гріхи, визнавати їх і

сповідатися в них. Сучасні люди не бажають каятися у своїх гріхах саме тому, що вони

горді і зверхні, вважають себе завжди у всьому правими, або, в крайньому випадку,

бажають, щоб їх вважали такими. Саме це й заважає їм бачити свої недоліки-гріхи.

Десята заповідь забороняє не лише чинити щось погане, а й забороняє заздрити, мати погані пожадання і помисли стосовно ближніх.

Чи не ремствував з приводу того, що когось хвалили, а тебе ні? що хтось має, а ти ні?

Чи не радів ти нещастю інших?

Чи не бажав комусь нещастя, біди, смерті?

Чи не тішився, коли недруг мав неприємності чи потрапляв у біду?